

RETTEEN I NYKØBING FALSTER DOM

afsagt den 7. maj 2024

Sagen er behandlet for lukkede døre.

Sag BS-19076/2021-NYK

Biologisk forælder 1, Mor
(advokat Anders Christian Brøndtved)

og

Biologisk forælder 2, Far
(advokat Anders Christian Brøndtved)

mod

Adoptivforælder 1
(beskikket advokat Peter Ølholm)

og

Adoptivforælder 2
(beskikket advokat Peter Ølholm)

Denne afgørelse er truffet af Dommer.

Sagens baggrund og parternes påstande

Familieretten har modtaget sagen den 18. maj 2021.

Sagen drejer sig om, hvorvidt de biologiske forældre skal have samvær eller anden kontakt med tvangsbortadopteret barn, tidligere kaldet Barn, født Dato (2020), efter forældreansvarslovens § 20 a.

Biologisk forælder 1 og 2 har nedlagt påstand om, at der fastsættes samvær mellem biologiske forældre og barn kaldet "Barn", født Dato (2020), 4 gange årligt.

Sagsøgerne skal fra de sagsøgte hvert andet år modtage et billede af barn kaldet "Barn".

Subsidiært at der fastsættes samvær og/eller anden kontakt i et mindre omfang end det af biologiske forældre 1 og 2 påståede, fastsat af familieretten.

Adoptivforælder 1 og 2 har nedlagt påstand om frifindelse i det hele, således at der ikke for tiden fastsættes samvær eller anden kontakt mellem sagsøgerne og dreng (tidligere Barn).

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Sagen har tidligere været behandlet af familieretten, der den 2. september 2021 afsagde dom, hvorefter der ikke skulle være samvær. Dommen blev stadfæstet af Østre Landsret den 31. januar 2022. Efterfølgende er sagen behandlet i Højesteret, der den 21. februar 2023 ophævede familierettens og landsrettens domme og hjemviste sagen til fornyet behandling i familieretten.

Familieretten har indhentet udtalelse fra barnets institution.

Familieretten har herefter indhentet sagkyndige erklæringer på begge biologiske forældre af 11. september 2023 og en børnesagkyndig erklæring af 1. februar 2024. Erklæringerne er udarbejdet af psykolog Børnesagkyndig.

Forklaringer

Biologisk forælder 1 og 2 har afgivet forklaring under sagen. De har tidligere også afgivet forklaring under sagens behandling i familieretten første gang og under landsrettens behandling af sagen.

Biologisk forælder 1, Mor, har forklaret, at parret bor i By, hvor de bor i et lejet hus med forkøbsret. Hun er i sin sidste praktik på sin uddannelse som SOSU-hjælper. Hun har med personlig pleje og omsorg af ældre at gøre, herunder også hvis de er psykisk ustabile.

Hun har tidligere afgivet forklaring for by- og landsret, som hun kan vedstå.

Der er udarbejdet sagkyndige erklæringer ved psykolog Børnesagkyndig. Det var et positivt forløb med psykologen, der var meget forstående og ”mødte” hende, hvor hun var. Hun er enig i psykologens konklusion, og hun kan også genkende sig selv i det meste af undersøgelsen.

Hun er bekendt med indholdet af den børnesagkyndige undersøgelse, herunder at Barn skulle have svært ved at forholde sig til flere personer i sit liv, og forklarede hertil, at det bedste vil være at få lov til at observere Barn på en lege-plads, så hun kan se ham, og han ikke behøves kontakte hende. Hun ønsker også billeder, så de kan følge ham i hans udvikling. Hun har billeder af sine andre børn. Hun har alene et billede af Barn, fra han var helt lille. Hun vil blot kunne hænge et sådant billede op på væggen. Hun kunne ikke finde på at dele billeder med pressen eller på Facebook eller andet. Hun ville ikke engang dele et billede med sin familie. Deres sag har været omtalt i medierne, og i den forbindelse har de ikke delt billeder af Barn. TV2 har dog fået videoer fra noget samvær, da sagen omkring adoption kørte. De har ikke delt noget under sagen om samvær.

Foreholdt konklusionen i den børnesagkyndige undersøgelse forklarede hun, at det er adoptanterne, der skal fortælle Barn om hans historik, herunder at han har to biologiske forældre. Hvis Barn kommer, når han er 18 år, skal hun nok fortælle ham herom. Hun har skrevet et brev til Barn, som advokat Ølholm har fået i forbindelse med sagen i Højesteret. Barn skal vide, at de har gjort, hvad de kunne, for at få lov til at se ham. Tanken er, at brevet kan læses for Barn, når han er klar til det.

Hvis der blev åbnet op for et samarbejde med adoptanterne, vil hun meget gerne indgå heri. Det skal være på adoptanternes præmisser, og hun forstår dem fuldt ud – også for den kamp, som de er igennem i forbindelse med denne sag.

Biologisk forælder 2, Far, har forklaret, at han kan tiltræde Mors forklaring og også vedstå sin forklaring afgivet i by- og landsret.

Han er for tiden på kontanthjælp, men der arbejdes hen imod flexjob og førtidspension. Han har knæskader og dårligt hjerte. Han er ordblind og kan ikke læse og skrive.

Han vil helst se Barn på afstand, så det ikke bliver for meget for ham. Barn skal komme til dem, når Barn og adoptanterne er klar til det. Han er enig i, at det er adoptanternes opgave at fortælle Barn, at han er adopteret. Han vil ikke selv fortælle Barn herom.

De har ikke fået oplysninger om Barns opvækst under hans adoption.

Han vil meget gerne samarbejde med adoptanterne. Han har ingen krav hertil. Det er op til adoptanterne. Han har ikke noget ønske om anonymisering – han har intet imod, at Barn kan finde dem, når han en dag bliver 18 år.

Parternes synspunkter

Biologisk forælder 1 og 2 har i processkrift af 16. april 2024 anført:

”...

2. SAGSFREMSTILLING

2.1 Nærværende sag omhandler samvær efter adoption jævnfør forældreansvarslovens §20a.

Nærværende sag har tidligere været behandlet af Familieretten, Østre Landsret og senest Højesteret, som ophævede Familieretten og Østre Landsrets domme og hjemviste sagen til fornyet behandling ved Familieretten.

Til brug for Familierettens behandling fremlægges sagsøgernes påstandsdokument og sammenfattende processkrift for Højesteret.

Højesteret anfører i dom af 21. februar 2023 følgende:

” Højesteret bemærker, at forældreansvarslovens § 20 a også efter lovændringen i 2019 skal fortolkes i overensstemmelse med Menneskerettighedsdomstolens praksis vedrørende artikel 8, jf. om denne praksis nærmere de nævnte højesteretsdomme fra 2019 og 2021 samt Menneskerettighedsdomstolens dom af 10. december 2021 i sa-gen Abdi Ibrahim mod Norge (sag nr. 15379/16). ”

Der har for Familieretten været udfærdiget dels en sagkyndig erklæring på sagsøgerne, herudover en børnesagkyndig undersøgelse af barnet.

For så vidt angår den sagkyndige undersøgelse på sagsøgerne er der ikke forhold som tilsiger der ikke skal være samvær, hvorimod psykologen som har forestået begge undersøgelser har forbehold omkring samvær i forbindelse med den børnesagkyndige undersøgelse, hvor den børnesagkyndige på side 15 og frem anfører:

” Dreng husker ikke sine biologiske forældre, ligesom han ikke husker sin plejefamilie og der er derfor ikke psykologisk set tale om opretholdelse eller genetablering af kontakt.

Det er min vurdering, at indtil dreng selv er nysgerrig på og viser behov for at kende sit biologiske ophav, er det ikke til hans bedste, at han skal forholde sig til dette. Dette trods min sympati med de biologiske forældre

Det er min vurdering, at det er en relevant tolkning af forældrene, at dreng ikke har alder til at skulle introduceres til sin fulde historie og at den skal introduceres i takt med drengs udviklingsniveau.”

Det skal bemærkes, at sagsøgerne accepterer afgørelsen om adoption og anerkender de sagsøgte som barnets forældre. Sagsøgerne har ved sagens behandling ved såvel familieretten, Østre Landsret samt Højesteret foreslået et samvær, hvor sagsøgerne satte de sagsøgte og barnet i stævne på en legeplads, hvor sagsøgerne kunne observere barnet lege og alene interagere med barnet i det omfang barnet tog initiativ hertil. Sagsøgerne har videre klart tilkendegivet i såvel processkrifter og ved deres forklaringer tilkendegivet, at det ikke tilkommer sagsøgerne at fortælle barnets dets historie, men at dette påhviler de sagsøgte, når de sagsøgte finder, at barnet er klar til at få besked herom.

Det bemærkes, at psykologen i den børnesagkyndige erklæring ikke har forholdt sig til sagsøgernes oplæg til gennemførelse af samvær, hvilket sagsøgerne finder kan imødekomme de forbehold psykologen har omkring samvær.

Vedr. det af psykologen anførte om, at drengen ikke husker sine biologiske forældre skal det bemærkes, at Højesteret i U.2019.1565 H anfører:

” Højesteret finder på den baggrund, at det i almindelighed må kræves, at afgørelsen af, om der efter adoptionen skal være samvær eller kontakt mellem de biologiske forældre og barnet, træffes i så nær tidsmæssig tilknytning til adoptionen som muligt.”

Sagsøgerne søgte om samvær i umiddelbart tilknytning til placeringen hos de sagsøgte medio august 2020, hvorfor det på ingen måde kan tilskrives sagsøgerne, at dreng ikke husker sine forældre, tværtimod kan dette tilskrives de sagsøgte samt sagens behandling ved domstolene. Forhold som alene tilskrives sagens fremme, hvorover sagsøgerne ingen indflydelse har haft, kan naturligvis ikke lægges sagsøgerne til ugunst.

Ad anden kontakt:

Den børnesagkyndige anfører i den børnesagkyndige erklæring, vedr. anden kontakt:

” Det er således også min vurdering, at det ikke er til drengs bedste at der på nuværende tidspunkt åbnes for anden kontakt. Da de biologiske forældre har indladt sig på eksponering på flere landsdækkende medier, vil der være en høj risiko for at et

billede af dreng til biologiske forældre kan bidrage til eksponering af dreng, hvilket ikke vil være til drengs bedste.”

Der har været en interesse fra medier i Danmark omkring nærværende sag, henset til, at det er den første sag omkring samvær efter forældreansvarslovens §20a. Sagsøgerne har ikke efter adoptionens gennemførelse delt billeder af dreng, herunder til medier som har skrevet omkring sagen, ligesom sagsøgerne er indforstået med, at en eventuel forligsmæssig løsning eller dom om billeder med en bestemt frekvens betinges af, at sagsøgerne ikke deler billederne til medier eller sociale medier, hvorfor en overtrædelse af dette vil betyde en aftale/afgørelse herom bortfalder.

Sagsøger Mor har billeder af sine øvrige børn, hvor hun kan følge sine børns udvikling, men har ikke billeder af dreng udover fra samvær. Det er på den baggrund sagsøgers ønske, at der kan modtages billeder alene til sagsøgers egen brug.

Ad. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8:

Det bemærkes, at Højesteret i sin dom i nærværende sag fastslår, at de danske regler skal fortolkes i overensstemmelse med EMRK artikel 8. Det skal i den anledning bemærkes, at såvel dreng men også sagsøgerne er omfattet af EMRK artikel 8. Således skal der ved rettens stillingtagen til nærværende sag både vægtes drengs ret til familieliv, men ligeledes sagsøgenes ret til familieliv.

Det er sagsøgenes opfattelse, at samvær kan indrettes således, at det ikke vil være til skade for dreng, om der fastsættes samvær. Sagsøgerne har selv foreslået, at rammerne for samværet kan fastsættes ved, at sagsøgerne og de sagsøgte sætter hinanden i stævne på en legeplads.

Således er det sagsøgenes opfattelse at loven, uagtet lovens faktiske ordlyd samt sagsøgtens bemærkninger til opdraget til den børnesagkyndige, skal forstås således, at der skal afvejes drengs ret til familieliv mod sagsøgenes ret til familieliv, hvorefter der skal fastsættes samvær, medmindre der er forhold som direkte indikerer, at samvær kan være direkte skadeligt.

Det er videre sagsøgenes opfattelse, at det uagtet konklusionen i den børnesagkyndige erklæring sagsøgenes opfattelse, at det vil være bedst for dreng, at der fastsættes samvær. Det er sagsøgenes opfattelse at etablering af samvær vil medføre at dreng, når han erfarer han er adoptivbarn bedre vil kunne få svar på eventuelle spørgsmål samt bedre vil kunne tilvælge eller fravælge kontakten med sagsøgerne såfremt han ved hvem sagsøgerne er og erfarer, at sagsøgerne stedse har været i hans liv.

Andet:

Sagsøgerne ønsker gerne såvel dialog med de sagsøgte og også et samarbejde med de sagsøgte i det omfang de sagsøgte ville være indforstået hermed. Det er sagsøgernes opfattelse, at en dialog også ville kunne gavne såvel de sagsøgte og sagsøgerne for at få en bedre fælles forståelse omkring barnet samt hele situationen.

... ”

Adoptivforælder 1 og 2 har i processkrift af 19. april 2024 anført:

”...

Sagsfremstilling:

Nærværende sag tager afsæt i den Højesteretsafgørelse, der blev truffet d. 29. februar 2023, hvor Højesteret bestemte ophævelse af byrettens og landsrettens domme og hjemvisning til fornyet behandling i familieretten.

Det, Højesteret nåede frem til, dommen side 9, var, at man ikke ud fra de foreliggende oplysninger kunne afvise, at betingelserne for at fastsætte samvær mellem de biologiske forældre og barnet var opfyldt.

Side 8 blev det anført, at Danmarks forpligtelser, også ud fra Menneskerettighedskonventionen, går på at belyse barnet, de biologiske forældre og adoptivforældre tilstrækkeligt. Hvordan det gøres, beror på en konkret vurdering, men det kan være relevant at tilvejebringe en børnesagkyndig erklæring og en sagkyndig erklæring om de biologiske forældre.

Der er i nærværende sag nu udarbejdet et meget fyldestgørende grundlag, hvor der foreligger to børnesagkyndige erklæringer omkring de biologiske forældre, og endvidere er der udarbejdet børnesagkyndig erklæring/observation i forhold til adoptivbarnet d. 1. februar 2024.

Som det første kan konstateres, at sagen nu er tilstrækkelig belyst til, at der kan træffes afgørelse på et oplyst grundlag.

Den børnesagkyndige erklæring vedrørende den biologiske mor af 11. september 2023 giver side 23 en beskrivelse, hvor mor har udfordringer, der i alvorlig grad begrænser hendes evner som primær omsorgsperson.

Så beskriver psykologen, hvilke faktorer der åbenlyst vil give anledning til alvorlig bekymring om evner som samværsforælder, hvor psykologen ikke mener, nogen af disse er til stede, og derfor vurderes, at mor er i stand til at optræde tilstrækkelig hensigtsmæssig i en samværsituation.

Og der er nogenlunde tilsvarende konklusion omkring biologisk far.

Den børnesagkyndige erklæring vedrørende barn af 1. februar 2024 beskriver side 15, at de to adoptivforældre er både ressourcefulde, mentaliserende og kompetente, men dreng beskrives med udviklingsmæssige udfordringer og forsinkelser, motoriske udfordringer, sproglige udfordringer og udfordringer i forhold til lav frustrationstærskel.

Der er også problemer vedrørende regulering, og der er let udløst grundlæggende usikkerhed.

Dreng beskrives derfor i skrøbelig udvikling og særlig sensitiv overfor stressorer.

På den baggrund bliver konklusionen, at psykologen ikke vurderer, at kontakt mellem dreng og biologiske forældre på nuværende tidspunkt er til drengs bedste.

Konklusionen bliver også, at en kontakt udelukkende tilgodeser de biologiske forældres behov, og ikke vil være til drengs bedste og i tråd med hans behov.

Og nederst side 15 i erklæringen skrives det helt centrale:

” Det er min vurdering, at indtil dreng selv er nysgerrig på og viser behov for at kende sit biologiske ophav, er det ikke til hans bedste, at han skal forholde sig til dette. Dette trods min sympati med de biologiske forældre.”

Og videre på side 16, tredje afsnit:

” Det er således også min vurdering, at det ikke er til drengs bedste at der på nuværende tidspunkt åbnes for anden kontakt”

Og sidst:

” Der er intet i forældrenes indstilling til spørgsmålet om kontakt, der indikerer, at de vil modsætte sig en sådan kontakt i tilfælde af drengs ønske herom. Ligesom de med tiden vil forklare dreng om hans ophav. På denne baggrund finder jeg det ikke relevant at spørgsmålet om kontakt eller samvær skal revurderes af familieretten.”

Og det vil sige, at der nu foreligger et fuldt tilstrækkeligt grundlag for at vurdere, hvad der er bedst for barnet, og det er bedst for barnet, og det er, at der ikke for tiden fastsættes nogen former for kontakt eller gøres andet, der kan forstyrre hans hverdag, hvor han jo fungerer.

Sagsøgers argumentation tager langt hen ad vejen ikke afsæt i, hvad der er bedst for barnet, men argumentationen går jo bl.a. på sagsøgernes ret til familieliv, og er jo dermed i direkte modstrid med forældreansvarslovens § 1 og 4, hvor alle afgørelser skal træffes ud fra, hvad der er til bedste for barnet.

Og der må man nu engang læne sig op ad den erfarne psykolog, der konkluderer, at det ikke er til bedste for barnet, at der for nærværende fastsættes samvær.

Det vil være helt illusorisk at forestille sig, at sagsøgerne vil kunne møde deres biologiske søn på en neutral og for barnet forsvarlig måde.

Selvom psykologen i sin beskrivelse af forældrene har udtrykt sin sympati for forældrene, bemærkes jo blandt andet, hvad der beskrives om forældrene side 22 og 23 i forhold til mor, der vil have svært ved at mentalisere både sig selv og sit barn, og i en samværsituation vil have brug for guidning.

Og netop den nedsatte mentaliseringsevne hos mor vil være et voldsomt problem, hvis man på nogen måde bestemmer samvær.

Også i forhold til far bemærkes, at også han vil have svært ved at mentalisere både sig selv og barnet, og i en samværsituation vil have brug for konkret guidning.

Og med de udfordringer, barnet har på nuværende tidspunkt, er det altså ikke det, der er barnets bedste – tværtimod.

... ”

Familierettens begrundelse og resultat

Det følger af forældreansvarslovens § 20 a, at der kan fastsættes samvær eller anden form for kontakt mellem barnets oprindelige slægtninge og det adopterede barn, navnlig hvis barnet forud for adoptionen havde samvær eller anden form for kontakt med den, som anmoder om fastsættelse af samvær m.v.

Efter forældreansvarslovens § 4, 1. pkt., skal en afgørelse om samvær eller anden form for kontakt træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet, og hensynet til barnets bedste og barnets ret til trivsel og beskyttelse skal efter forældreansvarslovens § 1 komme i første række.

Ved vurderingen af barnets bedste, skal der anlægges en helhedsvurdering af barnets samlede situation både på kort og lang sigt. Det er barnets ret til samvær, der er centralt – ikke de oprindelige slægtninges ret. Der bør lægges vægt på, at barnet står i en særlig situation efter en adoption, hvor der skal ske en tilknytning mellem barnet og adoptivfamilien, og hvor barnets behov for en stabil og sammenhængende dagligdag skal kunne opfyldes.

Barn blev placeret i en plejefamilie, da han var ca. 2 uger gammel, og han blev placeret hos adoptanterne, da han var ca. 5 måneder gammel. Han har således allerede tidligt i sit liv oplevet 2 store skift. Det må derfor anses for afgørende for hans trivsel, at hans tilknytning til adoptanterne sikres bedst muligt. Det bemærkes i den sammenhæng tillige, at Barn er beskrevet med visse udviklingsmæssige udfordringer og har brug for forudsigelighed, tryghed og ro.

Forud for adoptionen var der en kort række samvær mellem de biologiske forældre og Barn, senest den 10. august 2020. Disse samvær kan ikke umiddelbart antages at have skabt en betydningsfuld og positiv relation mellem Barn og hans biologiske forældre.

Efter sagens hjemvisning fra Højesteret har familieretten foranlediget, at der af psykolog er udarbejdet sagkyndige erklæringer på begge biologiske forældre. Det konkluderes heri, at de biologiske forældre vil være i stand til at optræde tilstrækkelig hensigtsmæssigt i en samværsituation. Dette på trods af nogle betydelige mangler i forældreevnen. Den samme psykolog har tillige udarbejdet en børnesagkyndig erklæring, hvori det konkluderes, at samvær eller anden kontakt på nuværende tidspunkt ikke vil være til Barns bedste, og at kontakt udelukkende tilgodeser de biologiske forældres behov, og ikke vil være til Barn bedste og heller ikke i tråd med hans behov.

Efter en samlet vurdering af de anførte forhold og sagens oplysninger i øvrigt, finder retten ikke grundlag for, at der på nuværende tidspunkt skal fastsættes samvær eller anden form for kontakt mellem Barn og hans biologiske forældre, da dette ikke vil være til Barns bedste, hvorfor adoptanternes påstand tages til følge. Hensynet til, at Barn får mulighed for at kende sine rødder, er indgået i denne vurdering og kan ikke føre til noget andet resultat. Det af de biologiske forældre i øvrigt anførte, herunder om Den Europæiske Menneskerettigheds-konvention, kan heller ikke føre til noget andet resultat.

THI KENDES FOR RET:

Der skal ikke være samvær eller anden kontakt mellem biologisk forælder 1, Mor, og biologisk forælder 2, Far, og barnet tidligere kaldet Barn, født Dato (2020).

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part eller til statskas-sen.

-

Publiceret til portalen d. 07-05-2024 kl. 13:00

Modtagere: Advokat (H) Anders Christian Brøndtved, Sagsøgte Adoptivforælder 2,
Sagsøger Biologisk forælder 1, Advokat (H) Peter Ølholm, Sagsøger Biologisk
forælder 2, Sagsøgte Adoptivforælder 1, Familieretshuset Familieretshuset